

CHARAKTERYSTYKA PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH (Z UWZGLĘDNIENIEM PRZEMOCY SZKOLNEJ) I FUNKCJONOWANIE POLICYJNEJ IZBY DZIECKA.

Dynamika przestępczości nieletnich i udział nieletnich w ogólnej masie przestępstw.

W poniższej tabeli przedstawiono dane dotyczące dynamiki ilości stwierdzonych przestępstw i czynów karalnych w województwie kujawsko-pomorskim:

POWIAT	stwierdzone czyny karalne		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki	nieletni sprawcy		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki
	2007	2008			2007	2008		
1. BYDGOSKI	647	804	24,3	124,3	542	491	-9,4	90,6
2. TORUŃSKI	568	382	-32,7	67,3	395	361	-8,6	91,4
3. WŁOCŁAWSKI	614	810	31,9	131,9	449	390	-13,1	86,9
4. GRUDZIĄDZKI	97	106	9,3	109,3	170	172	1,2	101,2
5. ALEKSANDROWSKI	52	62	19,2	119,2	38	44	15,8	115,8
6. BRODNICKI	116	149	28,4	128,4	132	65	-50,8	49,2
7. CHEŁMIŃSKI	71	88	23,9	123,9	88	108	22,7	122,7
8. GOLUBSKO-DOBRZYŃSKI	117	67	-42,7	57,3	71	63	-11,3	88,7
9. INOWROCLAWSKI	274	345	25,9	125,9	265	277	4,5	104,5
10. LIPNOWSKI	94	66	-29,8	70,2	78	70	-10,3	89,7
11. MOGILEŃSKI	35	16	-54,3	45,7	52	32	-38,5	61,5
12. NAKIELSKI	165	136	-17,6	82,4	100	104	4,0	104,0
13. RADZIEJOWSKI	13	17	30,8	130,8	27	18	-33,3	66,7
14. RYPIŃSKI	32	33	3,1	103,1	36	34	-5,6	94,4
15. SĘPOLEŃSKI	46	22	-52,2	47,8	54	30	-44,4	55,6
16. ŚWIECKI	145	128	-11,7	88,3	164	151	-7,9	92,1
17. TUCHOLSKI	65	37	-43,1	56,9	51	34	-33,3	66,7
18. WĄBRZESKI	63	46	-27,0	73,0	61	55	-9,8	90,2
19. ŻNIŃSKI	40	56	40,0	140,0	60	66	10,0	110,0
WOJEWÓDZTWO	3254	3370	3,6	103,6	2833	2565	-9,5	90,5

POWIAT	Ogólna liczba przestępstw stwierdzonych		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki	Liczba stwierdzonych czynów popełnionych przez nieletnich		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki
	2007	2008			2007	2008		
BYDGOSKI	15964	16785	5,1	105,1	647	804	24,3	124,3
TORUŃSKI	12413	10384	-16,3	83,7	568	382	-32,7	67,3
WŁOCŁAWSKI	6093	6163	1,1	101,1	614	810	31,9	131,9
GRUDZIĄDZKI	4211	3778	-10,3	89,7	97	106	9,3	109,3
WOJEWÓDZTWO	61183	58966	-3,6	96,4	3254	3370	3,6	103,6

POWIAT	Ogółem podejrzanych		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki	Nieletni sprawcy		% Wzrost /Spadek	Wskaźnik dynamiki
	2007	2008			2007	2008		
BYDGOSKI	5921	5697	-3,8	96,2	542	491	-9,4	90,6
TORUŃSKI	3476	3448	-0,8	99,2	395	361	-8,6	91,4
WŁOCŁAWSKI	2875	2745	-4,5	95,5	449	390	-13,1	86,9
GRUDZIĄDZKI	1565	1634	4,4	104,4	170	172	1,2	101,2
WOJEWÓDZTWO	26856	26489	-1,4	98,6	2833	2565	-9,5	90,5

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

W 2008 roku w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano 3370 czynów karalnych popełnionych przez 2565 nieletnich. W 2007 r. na terenie woj. kujawsko-pomorskiego miało miejsce popełnienie 3254 czynów karalnych przez 2833 nieletnich sprawców. Nastąpił zatem wzrost ilości stwierdzonych czynów karalnych o 3,6 % i spadek liczby nieletnich sprawców o 9,5 %.

Tendencje wzrostowe w ilości stwierdzonych czynów karalnych odnotowano w 10 powiatach:

- 1) znińskim o 40 %,
- 2) włocławskim o 31,9 %,
- 3) radziejowskim o 30,8 %,
- 4) brodnickim o 28,4 %,
- 5) inowrocławskim o 25,9 %,
- 6) bydgoskim o 24,3 %,
- 7) chełmińskim o 23,9 %,
- 8) aleksandrowskim o 19,2 %,
- 9) grudziądzkim o 9,3 %,
- 10) rypińskim o 3,1 %.

W pozostałych 9 powiatach odnotowano spadek ilości czynów karalnych:

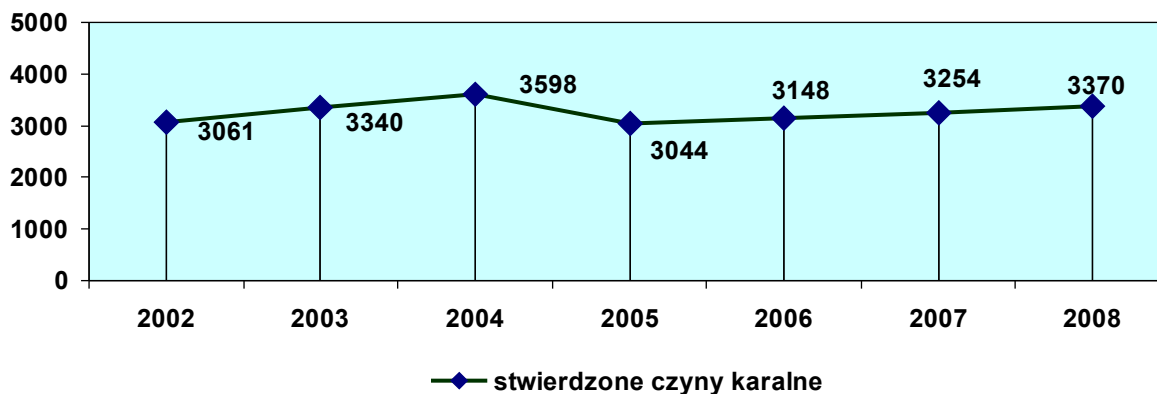
- 1) świeckim o 11,7 %,
- 2) nakielskim o 17,6 %,
- 3) wąbrzeskim o 27 %,
- 4) lipnowskim o 29,8 %,
- 5) toruńskim o 32,7 %,
- 6) golubsko-dobrzyńskim o 42,7 %,
- 7) tucholskim o 43,1 %,
- 8) sępoleńskim o 52,2 %,
- 9) mogileńskim o 54,3 %.

Przy wzroście liczby stwierdzonych czynów karalnych popełnionych na terenie województwa o 3,6 %, odnotowano spadek ogólnej liczby stwierdzonych przestępstw o 3,6 %.

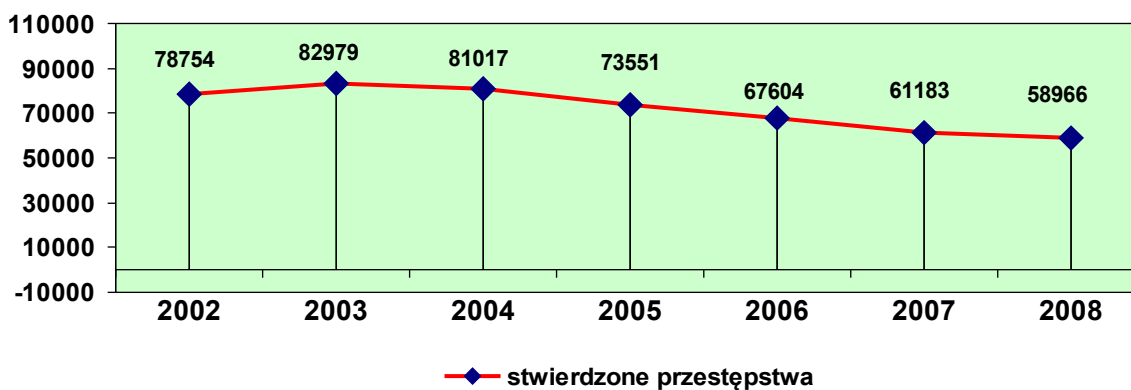
Nieletni sprawcy popełnili 3370 czynów karalnych, co stanowiło 5,7 % w ogólnej masie 58966 stwierdzonych przestępstw.

W 2008 r. odnotowano 2565 nieletnich sprawców, co stanowiło 9,7 % ogółu 26489 podejrzanych.

Rozkład ilości stwierdzonych czynów karalnych w ostatnich siedmiu latach ukazuje poniższy wykres.

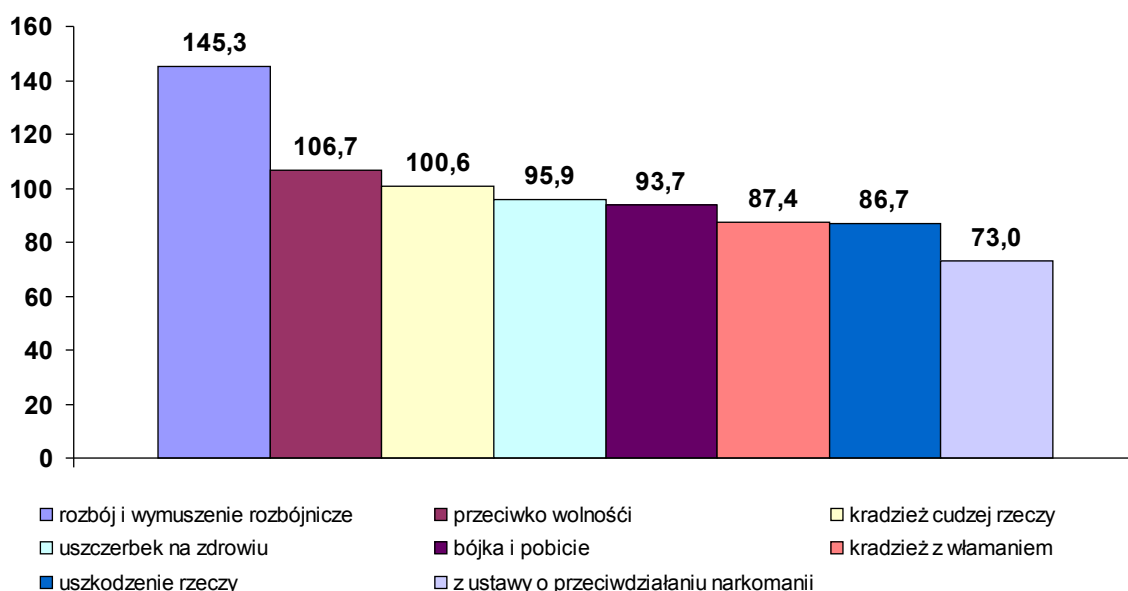

Rozkład ilości stwierdzonych przestępstw w ostatnich siedmiu latach ukazuje poniższy wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

W celu precyzyjnego zobrazowania stanu przestępczości nieletnich, analizie poddano wskaźnik dynamiki w kategoriach czynów karalnych najczęściej popełnianych przez nieletnich. Wskaźnik ten przedstawiał się w 2007 r., w porównaniu z rokiem ubiegłym w sposób przedstawiony na wykresie.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

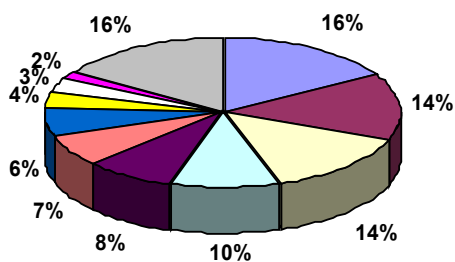
Dane dotyczące dynamiki ilości stwierdzonych czynów karalnych w najczęściej popełnianych przez nieletnich kategoriach przestępstw wskazują na fakt, iż wzrost odnotowano jedynie w kategorii rozbój i wymuszenie rozbójnicze.

W 2008 r. po raz pierwszy udało się zahamować tendencję, występującą w ubiegłych latach, polegającą na tym, że wysoki wskaźnik dynamiki odnotowywano w kategoriach przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu – udział w bójce lub pobiciu oraz spowodowanie uszczerbku na zdrowiu.

Pozytywnym zjawiskiem jest obniżenie się po raz kolejny ilości czynów karalnych w kategorii przestępstw p-ko przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Najczęściej popełniane czyny karalne.

Wykres prezentuje udział poszczególnych kategorii przestępstw w ogólnej liczbie stwierdzonych czynów karalnych.

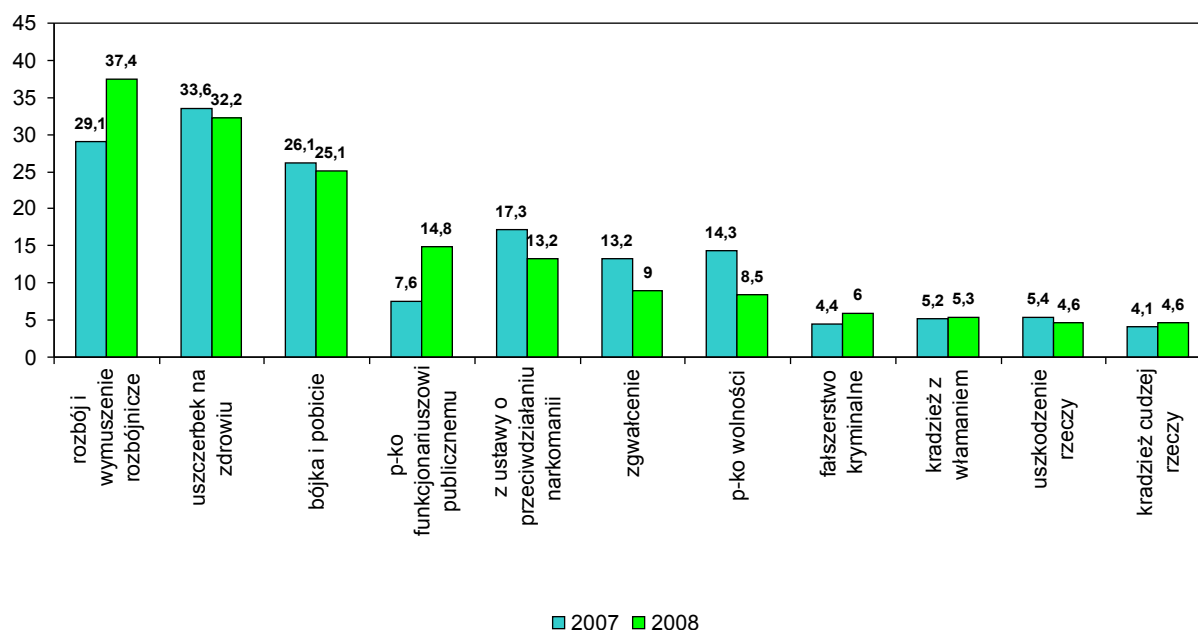
■ kradzież	■ z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii
■ kradzież z włamaniem	■ p-ko wolności
■ uszczerbek na zdrowiu	■ uszkodzenie rzeczy
■ bójka i pobicie	■ fałszerstwo kryminalne
■ p-ko funkcjonariuszom	■ p-stwa drogowe
■ pozostałe	

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

W 2008 r. nieletni popełnili 3370 czynów karalnych stanowiących przestępstwa, z czego:

- 3097 o charakterze kryminalnym, w tym:
  - 1792 przeciwko mieniu,
  - 417 przeciwko życiu i zdrowiu,
- 145 o charakterze gospodarczym.

Poniższy wykres ukazuje procentowy udział czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Powyższy wykres ukazuje, że w okresie 2008 r. czyny karalne nieletnich w takich kategoriach jak: rozbój i wymuszenie rozbójnicze, uszczerbek na zdrowiu, bójka i pobicie, przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym, przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zgwałcenie, przestępstwa przeciwko wolności oraz falszerstwo kryminalne stanowiły odsetek przewyższający procentowy udział czynów karalnych w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych, który wyniósł 5,7 %.

Nadal wysoki jest udział nieletnich w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych w takich kategoriach przestępstw jak rozbój i wymuszenie rozbójnicze, uszczerbek na zdrowiu, bójka i pobicie. To zjawisko świadczy o utrzymującym się wysokim poziomie zachowań agresywnych w przestępczych zachowaniach nieletnich.

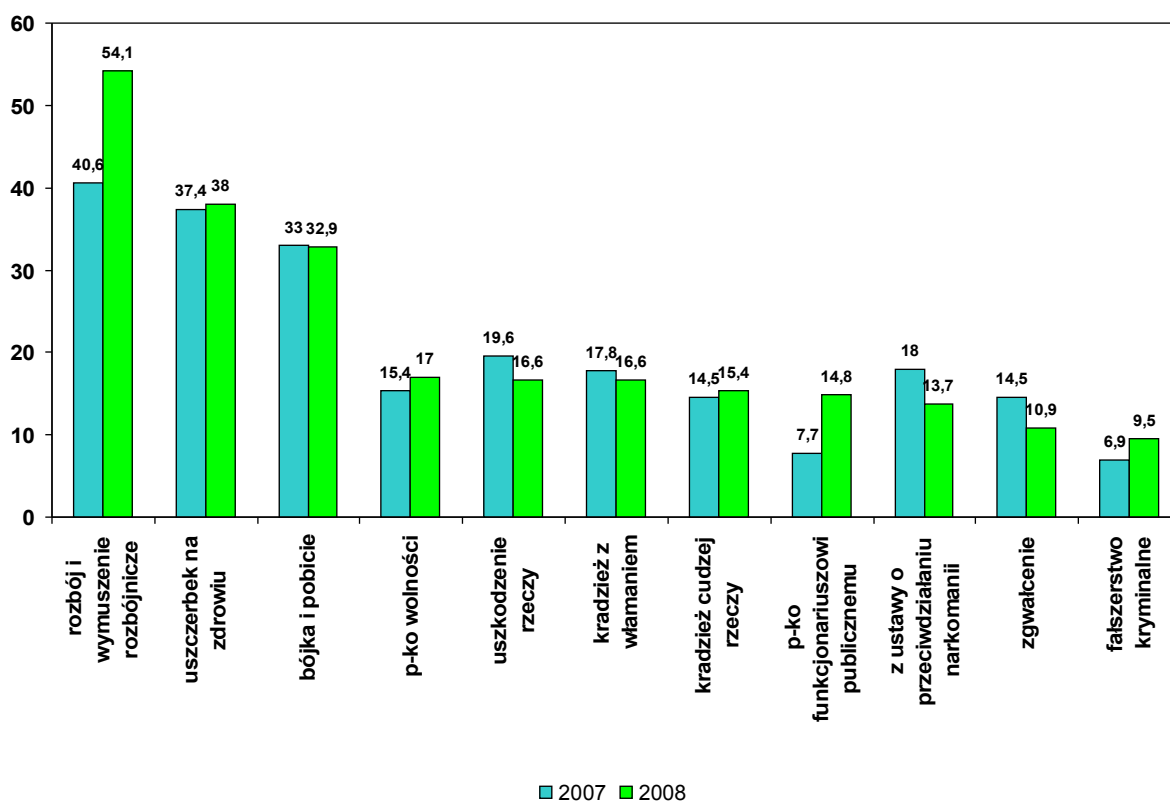
Niepokojący jest wzrost odsetka czynów karalnych w kategorii przestępstw rozbójniczych. Natomiast wzrost procentowego udziału w przestępstwach przeciwko funkcjonariuszom publicznym stał się z pewnością wynikiem zmian regulacji prawnych wprowadzonych przepisami art. 63 ustawy Karta Nauczyciela, na podstawie których nauczyciele wykonujący swoje obowiązki zawodowe zyskali ochronę prawną jako funkcjonariusze publiczni. Poprzez wprowadzenie tego rozwiązania spenalizowane zostały agresywne zachowania uczniów wobec nauczycieli i stąd obserwowany wzrost ilości czynów karalnych w tej kategorii przestępstw. Jedna trzecia z czynów karalnych w tej kategorii miała miejsce w placówkach oświatowych.

W celu dokładnego zbadania udziału nieletnich w poszczególnych kategoriach przestępstw, poddano analizie dane w aspekcie ilości przestępstw wykrytych. Takie ujęcie jest bardziej miarodajne, gdyż pod uwagę brane są tylko te przestępstwa, w których ustalono sprawcę. Tego typu porównanie daje możliwość dokładniejszej analizy udziału nieletnich w przestępczości, gdyż nie uwzględnia przestępstw niewykrytych, których sprawcami mogli być zarówno nieletni, jak i dorośli sprawcy.

W tym ujęciu dane obrazują, iż najczęściej popełnianymi przez nieletnich czynami karalnymi są:

- 1) rozbój i wymuszenie rozbójnicze,
- 2) uszczerbek na zdrowiu,
- 3) bójka i pobicie,
- 4) przeciwko wolności,
- 5) rozbój z bronią
- 6) kradzież z włamaniem,
- 7) uszkodzenie rzeczy,
- 8) kradzież rzeczy,
- 9) przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu,
- 10) z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 11) zgwałcenie.

Poniższy wykres ukazuje procentowy udział czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w ogólnej masie przestępstw wykrytych:

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Analizując przestępczość pod kątem spraw wykrytych okazuje się, że nieletni są przede wszystkim sprawcami czynów karalnych w kategorii przeciwko zdrowiu i życiu, gdyż dokonali 32 % ogółu takich przestępstw (w 2007 r. – 33 %). Natomiast w kategorii przestępstw przeciwko mieniu, czyny karalne stanowiły 11,6 % (w 2006 r. – 13,6 %).

Analiza powyższych danych w odniesieniu do ogólnej przestępczości wskazuje, iż nieletni w dalszym ciągu są najczęściej sprawcami czynów karalnych z użyciem przemocy, a więc takich jak przestępczość rozbójnicza, spowodowanie uszczerbku na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu, przestępstwa przeciwko wolności, rozbój z użyciem broni.

Wysoki poziom agresji w relacjach pomiędzy nieletnimi, takie zjawiska jak przemoc rówieśnicza – wpłynęły na wysoki poziom przestępczości nieletnich przeciwko życiu i zdrowiu.

Podobne zjawisko zaobserwowane zostało w latach ubiegłych. W poprzednich sprawozdaniach z rozpoznania zjawisk patologicznych, demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz stanu prewencji kryminalnej formułowane były wnioski o nasilenie oddziaływań profilaktycznych w celu wyeliminowania tej niekorzystnej tendencji i obniżenia poziomu zachowań agresywnych u nieletnich. Nadal okazuje się, że wnioski te są aktualne. Można jednak zaobserwować pozytywną tendencję, która wskazuje na to, że udało się w 2008 r. zahamować wysoki wzrost udziału nieletnich w kategoriach przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu takich jak uszczerbek na zdrowiu i udział w bójce i pobiciu.

Nadal dążyć należy do rzetelnego przeanalizowania skuteczności dotychczas podejmowanych działań i rozważenie możliwości opracowania nowych przedsięwzięć w tym kierunku. Należy też dążyć do zwiększenia zaangażowania podmiotów pozapolicyjnych do współpracy w realizacji przedsięwzięć na rzecz ograniczania tej niekorzystnej tendencji, szczególnie dotyczy to środowisk oświatowych.

Zapobieganie czynom karalnym nieletnich związanym z użyciem przemocy i agresji, powinno być uwzględniane w powiatowych programach zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, tworzonych zgodnie z wymogami art. 38 a *Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym*.

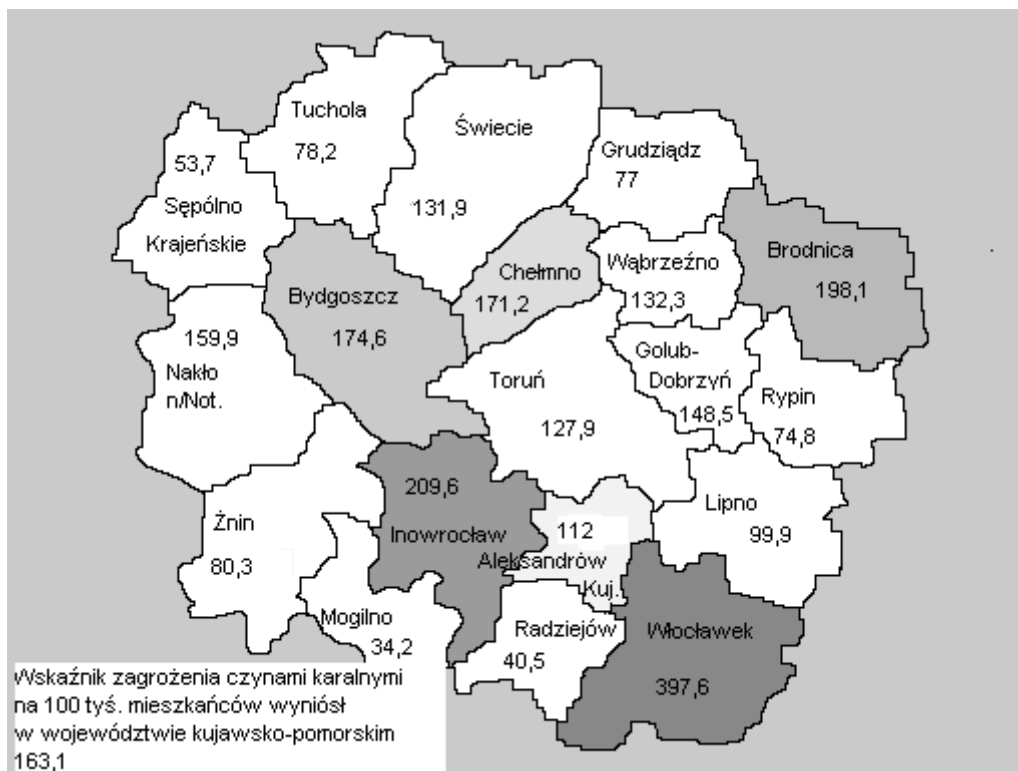
Aby planowane oddziaływania mogły być skuteczne, powinny być poprzedzone wnikliwą analizą stanu bezpieczeństwa, dobrym rozpoznaniem zjawiskowym, terenowym i osobowym, dotyczącym przestępczości nieletnich.

Wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich.

W 2008 r. wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich na 100.000 mieszkańców w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 163,1 i był wyższy od poziomu z 2007 r. kiedy wyniósł 157,5 (w 2006 r. wyniósł 152,2).

W 14 powiatach wskaźnik ten ukształtował się poniżej średniej. W 5 powiatach wskaźnik ten przekroczył średnią wojewódzką i utrzymywał się na wyższym od średniej wojewódzkiej poziomie. Rozkład wskaźnika zagrożenia przestępczością nieletnich na 100 tys. mieszkańców w poszczególnych powiatach obrazuje poniższa mapka.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Biorąc pod uwagę wskaźnik zagrożenia przestępczością, należy jednak uwzględnić wpływ własnej aktywności policjantów w ujawnianiu przestępstw, na ilość stwierdzonych czynów karalnych.

Należy sobie zdawać sprawę z tego, że na ilość stwierdzonych czynów karalnych wpływa aktywność policjantów, w postaci:

- ujęć sprawców na gorącym uczynku przestępstwa,
- uzyskiwania informacji operacyjnych,
- uzyskiwania innych materiałów własnych,
- prowadzenia akcji i operacji policyjnych.

W celu sprawdzenia wpływu własnej aktywności policjantów na ilość czynów karalnych stwierdzonych na terenie działania poszczególnych komend miejskich i powiatowych Policji, analizie poddane zostały dane z Stp-3 w zakresie „podstawa wszczęcia”, dotyczące ilości czynów karalnych. Sprawdzone jak wysoki odsetek stwierdzonych czynów karalnych został ujawniony w wyniku opisanych powyżej działań, świadczących o aktywności własnej Policji. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, średnio 26,8 % postępowań przygotowawczych w sprawach o czyny karalne zostało wszczętych w wyniku wyżej opisanych działań świadczących o aktywności własnej policjantów. Odnotowano niekorzystną tendencję do obniżania się aktywności policjantów w tym zakresie (w roku 2007 w wyniku własnej aktywności policjantów wszczętych zostało 31,5 % postępowań przygotowawczych w sprawach o czyny karalne).

Dane te zostały porównane ze wskaźnikiem zagrożenia przestępczością nieletnich w poszczególnych powiatach. Analiza powyższych danych wskazuje na to, że w 6 powiatach, w których pomimo dużej aktywności policjantów w ujawnianiu czynów karalnych, utrzymuje się relatywnie niski wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich na 100.000 mieszkańców i do tej grupy należą:

- 1) radziejowski,
- 2) golubsko-dobrzyński,
- 3) tucholski,
- 4) nakielski
- 5) mogileński,
- 6) sępoleński.

W wyżej wymienionych powiatach, wskaźnik zagrożenia przestępczością nieletnich utrzymywał się w 2008 r. poniżej średniej wojewódzkiej, natomiast odsetek ilości postępowań o czyny karalne, wszczętych na podstawie własnej inicjatywy, pozostawał powyżej średniej. Świadczy to o utrzymywaniu się rzeczywiście niskiego poziomu przestępczości nieletnich.

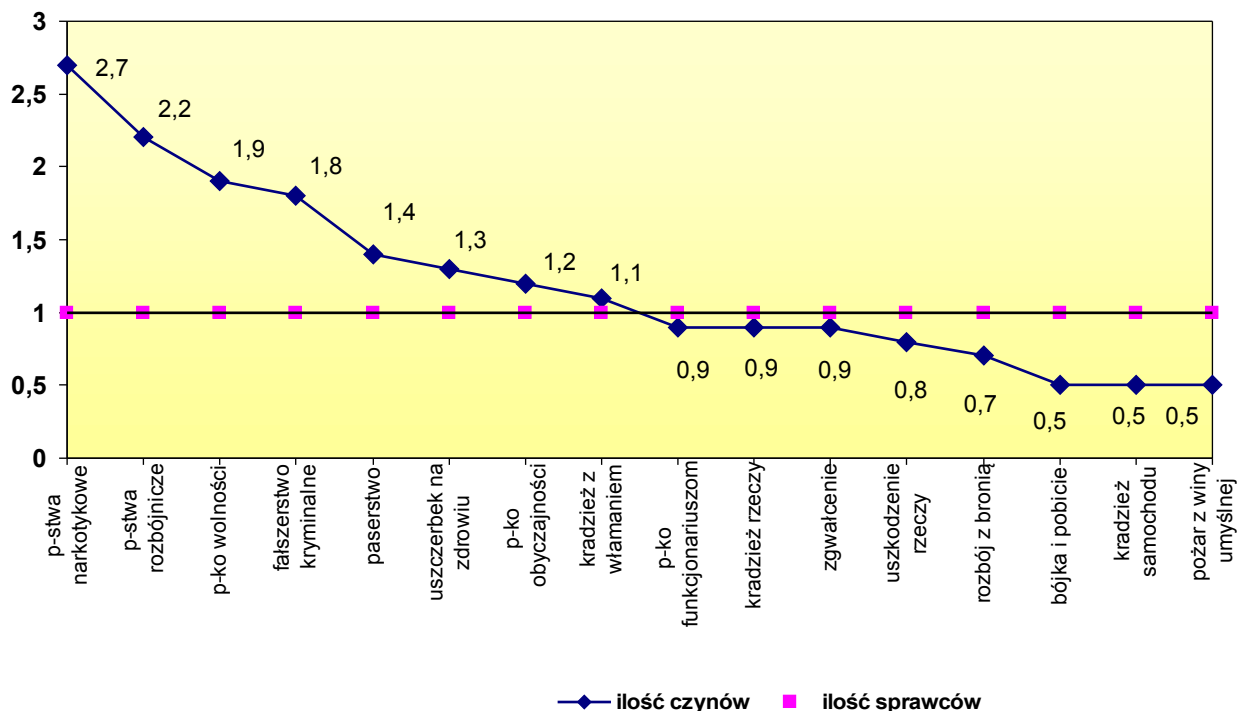
Odwrotną sytuację, świadczącą o wysokim poziomie przestępczości nieletnich, zaobserwowano w 2 powiatach: włocławskim i chełmińskim. Niestety w przypadku KMP we Włocławku, taka sytuacja miała miejsce już w latach ubiegłych. W powiecie tym przy niskiej aktywności policjantów w zakresie ujawniania czynów karalnych odnotowano najwyższy w województwie wskaźnik ilości stwierdzonych czynów karalnych na 100 tys. mieszkańców (ponad dwukrotnie wyższy od średniej wojewódzkiej).

W wyżej wymienionych jednostkach należy podjąć działania zmierzające do skutecznego wyeliminowania tej niekorzystnej tendencji i dążyć do zwiększenia aktywności policjantów w ujawnianiu czynów karalnych.

Charakterystyka nieletnich sprawców czynów karalnych.

Analiza danych statystycznych wskazuje na fakt, iż nieletni sprawcy popełniają z reguły wielokrotnie czyny karalne. W 2008 roku 2565 sprawców popełniło 3370 czynów karalnych, tak więc ilość czynów karalnych przypadających na jednego sprawcę wyniosła 1,3.

Ilość czynów dokonywanych przez jednego sprawcę w poszczególnych kategoriach przestępstw ukazuje poniższy wykres.

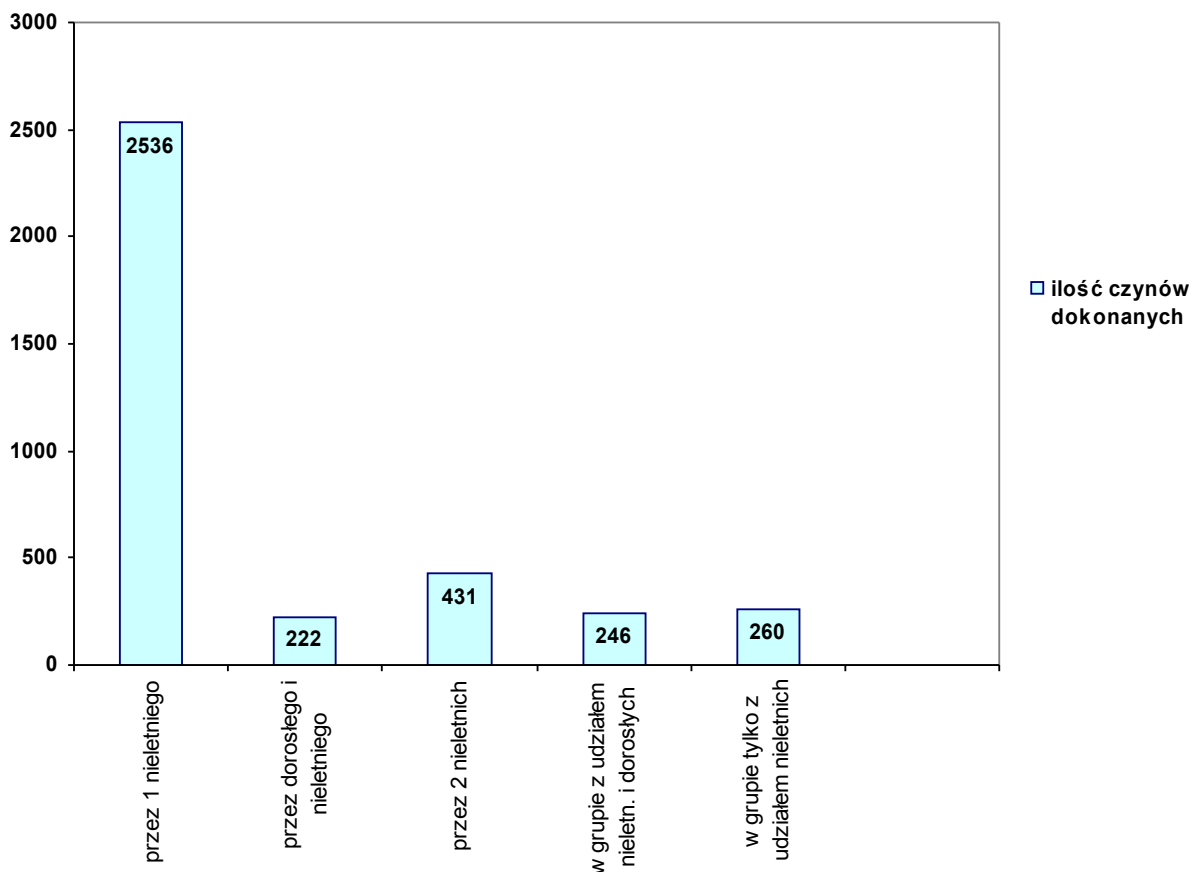
Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Jak wynika z powyższego wykresu do czynów karalnych popełnianych przez nieletnich w grupach należą:

- pożar z winy umyślnej,
- kradzież samochodu,
- udział w bójce lub pobiciu,
- rozbój z bronią,
- uszkodzenie rzeczy,
- zgwałcenie,
- kradzież rzeczy,
- przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym.

W przypadku pozostałych kategorii przestępstw nieletni sprawcy z reguły działali pojedynczo i popełniali wiele czynów.

Analiza danych z Stp-3 w rubryce „przestępstwo popełniono” pozwala określić ilość czynów dokonanych z udziałem nieletnich. Dane w tym zakresie obrazuje wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Jak wskazują powyższe dane nieletni najczęściej dokonywali czynów karalnych indywidualnie i z udziałem dwóch nieletnich, bez udziału osób dorosłych. Powyższe dane w odniesieniu do ogółu przestępstw stwierdzonych wskazują na to, że czyny karalne nieletnich stanowiły w odniesieniu do ogółu przestępstw stwierdzonych:

- dokonane indywidualnie 4,3 %,
- przez dwóch nieletnich 0,7 %,
- przez dorosłego i nieletniego 0,4 %,
- w grupie trzyosobowej i większej z udziałem nieletnich i dorosłych 0,4 %,
- w grupie trzyosobowej i większej tylko z udziałem nieletnich 0,4 %.

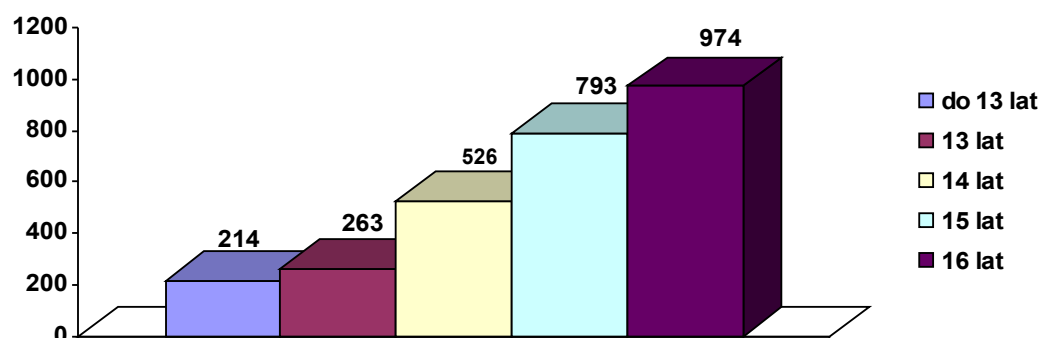
W celu zbadania wieku nieletnich sprawców czynów karalnych, sprawdzeniu poddano dane statystyczne z Stp-3, w rubryce „*wiek podejrzanego*”.

Analiza tych danych wskazuje, że w 2008 r., na terenie województwa kujawsko-pomorskiego odnotowano:

- 2556 nieletnich sprawców czynów karalnych,

- 214 nieletnich, którzy dopuścili się czynów zabronionych, stanowiących przestępstwa w wieku poniżej lat 13.

Poniższy wykres obrazuje dane dotyczące wieku nieletnich sprawców czynów karalnych.

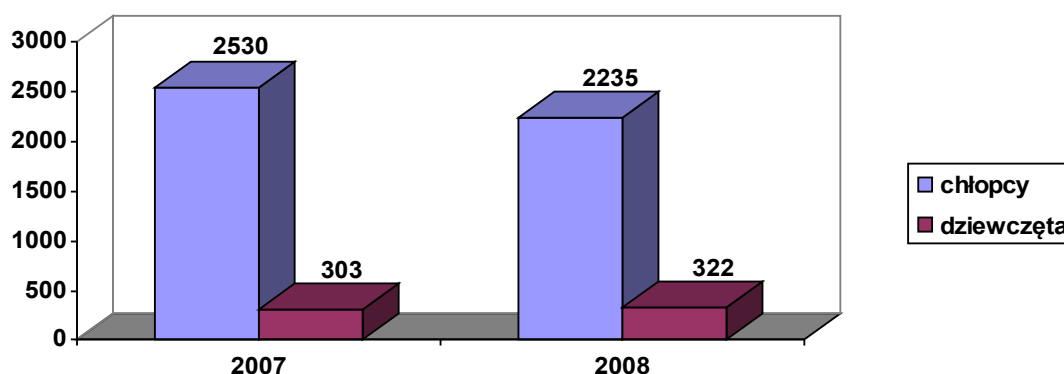
Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Analizując wiek nieletnich sprawców czynów karalnych, można zaobserwować prawidłowość polegającą na tym, że wraz z wiekiem wzrasta ilość odnotowanych sprawców.

W okresie sprawozdawczym odnotowano 214 osób w wieku poniżej 13 lat, które dopuściły się popełnienia czynu zabronionego, stanowiącego przestępstwo. W roku 2007 skala odnotowano 217 takich nieletnich.

Utrzymująca się na wysokim poziomie, liczba nieletnich w wieku poniżej 13 lat, którzy dopuścili się czynu zabronionego będącego przestępstwem, wskazuje na potrzebę prowadzenia działalności profilaktycznej i edukacji w zakresie konsekwencji prawnych czynów karalnych i zachowań świadczących o demoralizacji już w szkole podstawowej.

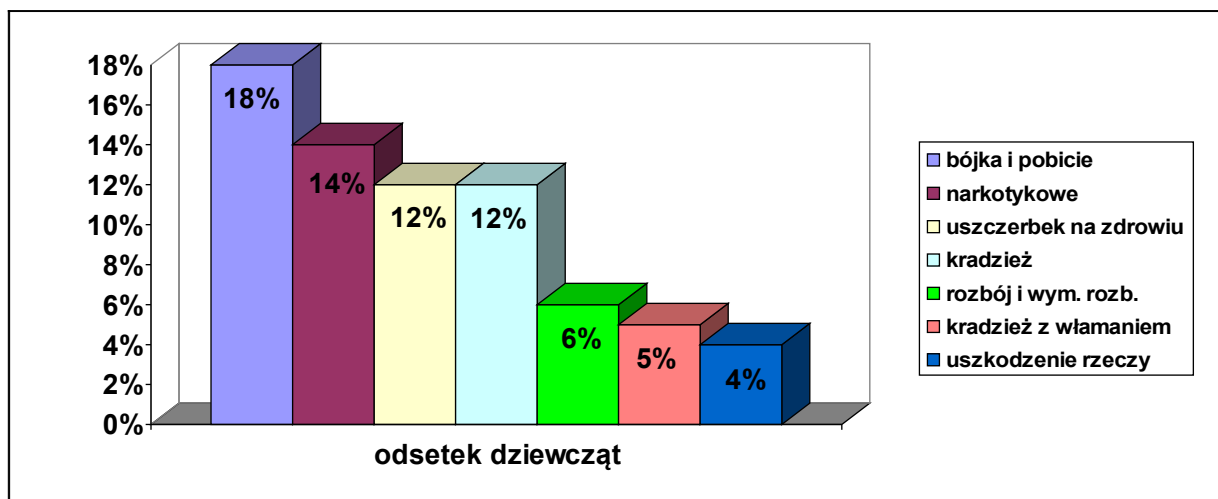
Statystyka Stp-3 pozwala także na analizę danych dotyczących płci sprawców. W statystyce tej odnotowanych zostało 2235 chłopców i 322 dziewczęta. Rośnie udział dziewcząt jako sprawczyń czynów karalnych. Wskaźnik dynamiki ilości sprawców płci żeńskiej wyniósł 106 %. Rozkład płci sprawców czynów karalnych obrazuje poniższy wykres:

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Odsetek dziewcząt wśród nieletnich sprawców czynów karalnych wyniósł 13 % i uległ wzrostowi, gdyż w 2007 r. dziewczęta stanowiły niespełna 11% nieletnich sprawców.

Udział dziewcząt w liczbie sprawców czynów karalnych w poszczególnych kategoriach przestępstw obrazuje poniższy wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Dane zebrane w powyższym wykresie wskazują na fakt, iż udział dziewcząt jest najwyższy w czynach karalnych przeciwko życiu i zdrowiu, w kategorii: udział w bójce lub pobiciu i uszkodzeniu ciała, a także w kategorii przeciwko przepisom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Natomiast w kategoriach czynów karalnych przeciwko mieniu dziewczęta najczęściej dopuszczają się kradzieży.

Dla zobrazowania charakterystyki nieletnich sprawców czynów karalnych przedstawiono przykłady popełnionych przez nich przestępstw:

- KPP w Świeciu ustaliła w toku czynności operacyjnych i przeprowadziła postępowanie przeciwko trzem nieletnim w wieku 15-16 lat, którzy w dniu 08 marca 2008 r. dokonali napadu rozbójniczego na właściciela sklepu z telefonami komórkowymi. Jeden z nieletnich podając się za klienta, umówił się z pokrzywdzonym na zakup telefonów. Kontaktując się z pokrzywdzonym wskazał mu miejsce, gdzie miało dojść do transakcji. Kiedy pokrzywdzony jechał leśną drogą zgodnie ze wskazówkami swojego „klienta”, natknął się na porzucane na niej grube gałęzie, których nie mógł ominąć. Gdy opuścił samochód, by usunąć przeszkodę, z zarośli wyskoczyli do niego zamaskowani napastnicy. Jeden z nich trzymał nóż w ręku, a drugi przedmiot przypominający broń. Nieletni po pobiciu i skrępowaniu mu rąk oraz zaklejeniu ust taśmą, wpełnęli sprzedawcę do bagażnika jego samochodu i przewieźli go do miejscowości L. w powiecie świeckim. Zostawili go skrępowanego w bagażniku jego samochodu i porzucili pojazd. Zabrali pokrzywdzonemu 30 telefonów komórkowych i laptopa o łącznej wartości 28300 złotych.
- Policjanci PP w Złotnikach Kujawskich prowadzili postępowanie wobec 16 letniego chłopca, który w dniu 23 października 2008 r. o godz. 18.20, działając wspólnie i w porozumieniu z nn sprawcą, wszedł do sklepu spożywczo-przemysłowego, uderzył butelką w głowę sprzedawczynię, czym doprowadził ją do stanu bezbronności, a następnie z szuflady lady dokonał kradzieży 1.200 zł na jej szkodę. Sprawca został ujęty przez świadka zdarzenia, przekazany f-szom PP w Złotnikach Kujawskich i osadzony w Policyjnej Izbie Dziecka. KMP w Bydgoszczy.

- Policjanci KP w Kruszwicy ustalili w toku pracy operacyjnej trzech nieletnich sprawców w wieku 13, 15 i 16 lat, którzy w okresie od początku 2006 r. do 30 września 2008 r., na terenie szkoły oraz poza jej terenem, groźbami i przemocą wymuszali drobne kwoty pieniędzy oraz jedzenie od 12 letniego rówieśnika. Ponadto znęcali się nad nim i poniżali go w ten sposób, że zamykali go w piwnicy, zmuszali do jedzenia niedopałków, wsadzali mu głowę do ubikacji, bili i wyśmiewali się z niego.

Przestępczość szkolna.

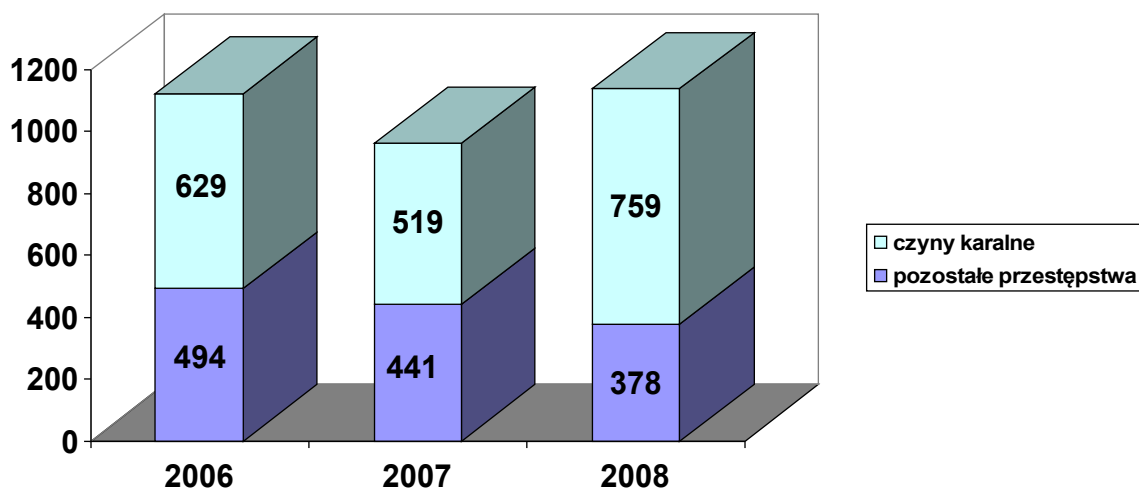
Analizie poddano ilość przestępstw i czynów karalnych popełnionych na terenie placówek oświatowych. W analizie tej uwzględniono następujące obiekty przestępstwa rejestrowane drukiem statystycznym Stp-3:

- internat lub bursa szkolna,
- przedszkole, żłobek,
- szkoła podstawowa, gimnazjum,
- szkoła zawodowa lub średnia,
- szkoła wyższa, placówka naukowo badawcza.

W okresie 2008 roku na terenie wyżej wymienionych obiektów stwierdzonych zostało 1137 przestępstw, w tym 759 czynów karalnych. W 2007 r. odnotowano 960 takich przestępstw, z tego 519 stanowiły czyny karalne. Tak więc odsetek ilości czynów karalnych w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych wyniósł 67 % i był wyższy (o 13 %) od poziomu z 2007 r. Wówczas odsetek czynów karalnych w ogólnej masie przestępstw stwierdzonych wynosił 54 %.

Ilość przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych wzrosła o 18 %. Natomiast ilość stwierdzonych czynów karalnych spadła o 46 %.

Poniższy wykres przedstawia ilość przestępstw i czynów karalnych stwierdzonych na terenie wyżej wymienionych obiektów w latach 2006, 2007 i 2008.

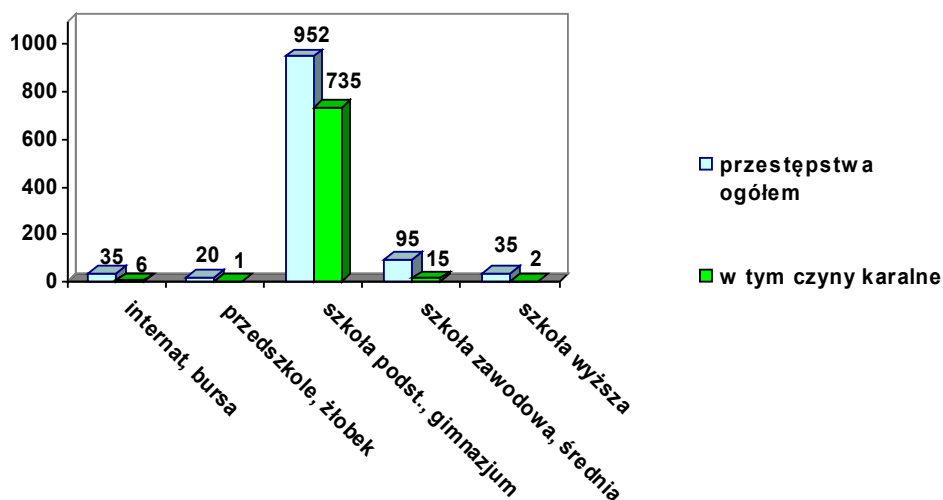

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Nieletni popełnili najczęściej czynów karalnych na terenie szkół podstawowych i gimnazjów. Jest to oczywiste zjawisko, gdyż osoby w wieku od 13 do 17 lat są najczęściej uczniami gimnazjów. W szkołach podstawowych i gimnazjach czyny karalne nieletnich

stanowiły 77% ogółu przestępstw stwierdzonych. W roku ubiegłym czyny karalne popełnione w tego typu szkołach stanowiły 51 % ogółu stwierdzonych tam przestępstw.

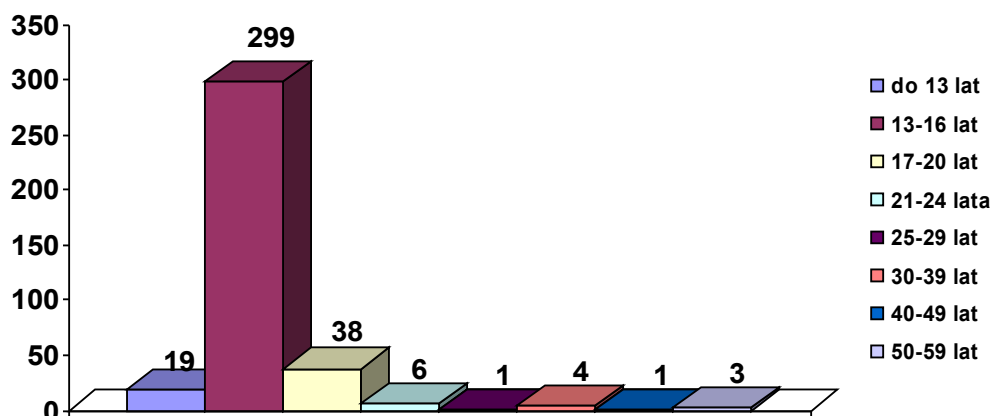
Ilość czynów karalnych i przestępstw stwierdzonych w poszczególnych rodzajach placówek oświatowych obrazuje poniższy wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Analizie poddano również wiek sprawców przestępstw dokonanych na terenie wyżej wymienionych placówek oświatowych. Dane z Stp-3 w zakresie wieku podejrzanego wskazują, iż nieletni sprawcy, w liczbie 299, stanowili 81 % ogółu sprawców przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych. W roku 2007 odsetek nieletnich sprawców, którzy dopuścili się popełniania czynów karalnych na terenie placówek oświatowych był niższy i wyniósł 78 %. Poza tym, ujawniono też 19 przypadków dokonania czynów kwalifikowanych jako przestępstwa przez osoby, które nie ukończyły 13 lat. W roku 2007 odnotowano 30 takich osób.

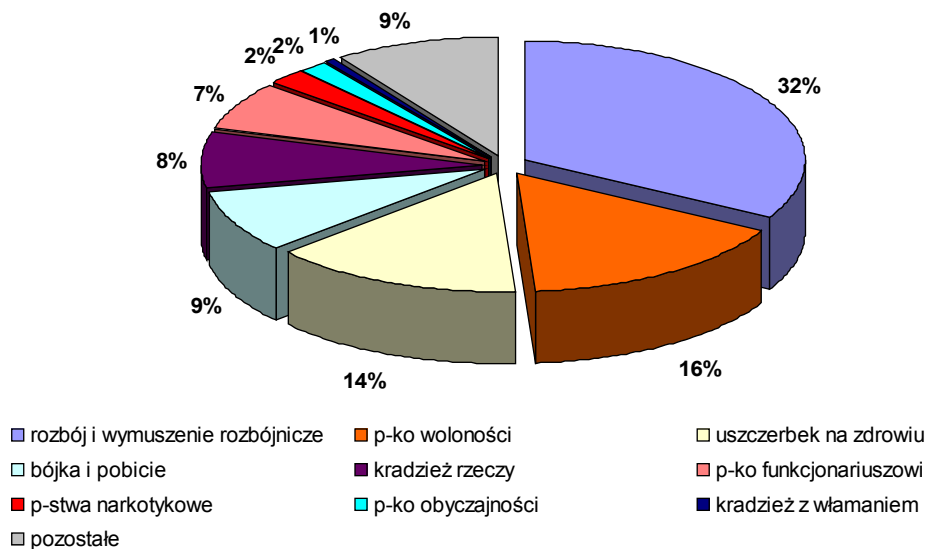
Poniższy wykres obrazuje wiek sprawców przestępstw/czynów karalnych dokonanych na terenie placówek oświatowych z uwzględnieniem osób w wieku poniżej 13 lat.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

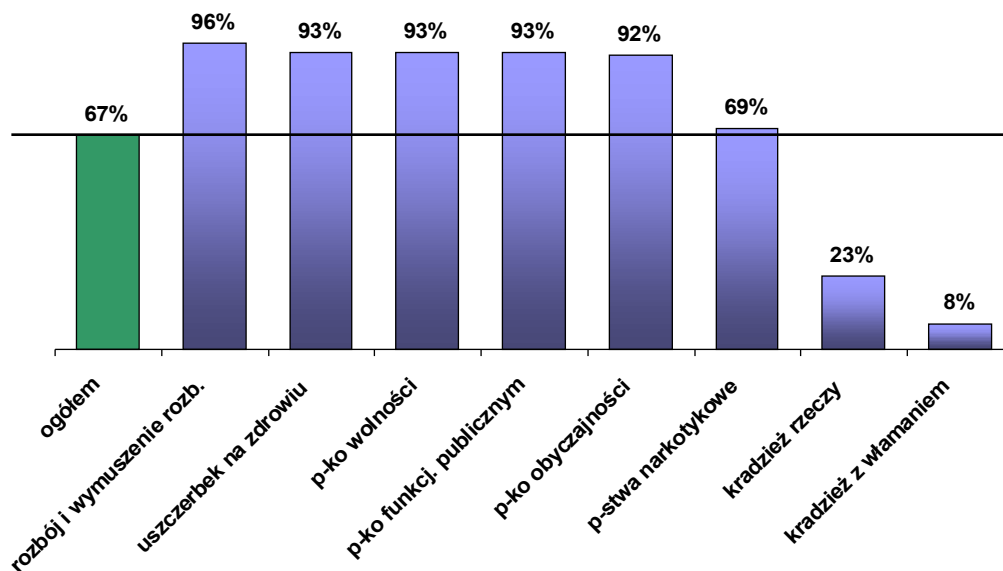
Najczęściej popełnianą kategorią czynów karalnych przez nieletnich sprawców w placówkach oświatowych był rozbój i wymuszenie rozbójnicze. Poniższy wykres prezentuje udział poszczególnych kategorii czynów karalnych w ogólnej ilości czynów karalnych stwierdzonych na terenie placówek oświatowych.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

W celu zobrazowania rozmiarów przestępczości nieletnich na terenie placówek oświatowych ustalono jak duży jest odsetek czynów karalnych w masie przestępstw stwierdzonych, dokonanych na terenie placówek oświatowych. Dane z tej analizy prezentuje poniższy wykres.

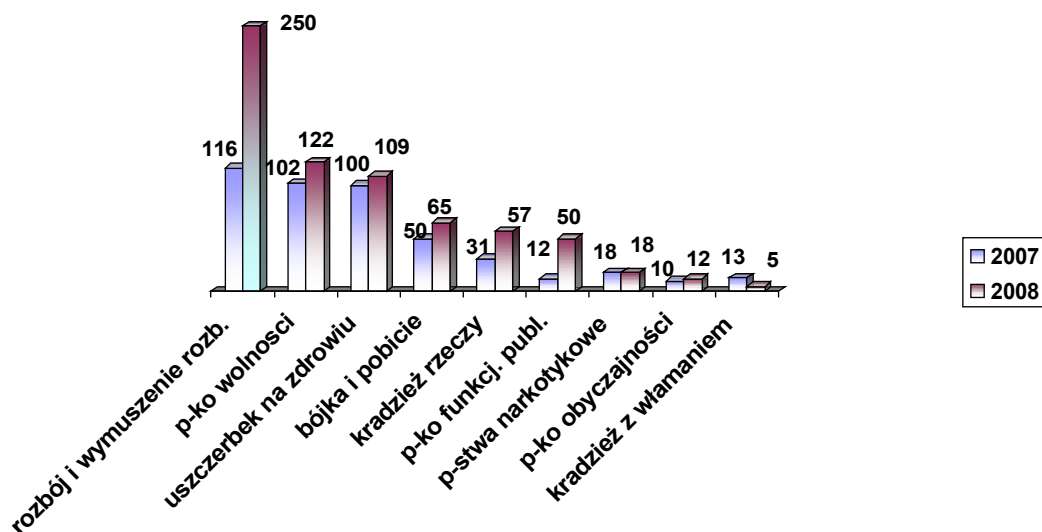

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Czyny karalne nieletnich stanowiły 67 % ogółu przestępstw stwierdzonych na terenie placówek oświatowych. Wykres ten jednoznacznie wskazuje, że najczęściej czyny karalne, popełniane są przez nieletnich w kategoriach przestępstw związanych z użyciem przemocy.

Poniżej tej średniej wyraźnie plasują się czyny karalne w kategoriach przestępstw przeciwko mieniu, takie jak kradzież rzeczy i kradzież z włamaniem.

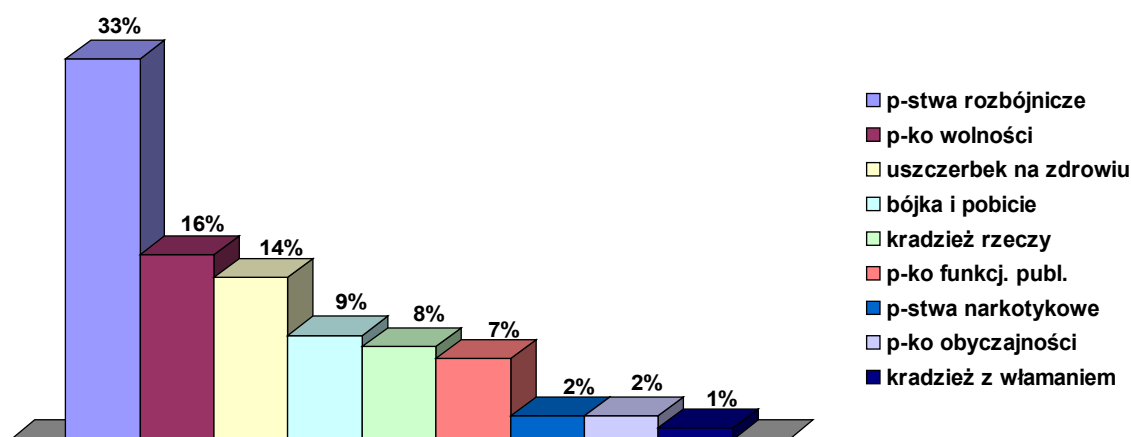
Dynamikę ilości czynów karalnych popełnionych przez nieletnich na terenie szkół obrazuje poniższy wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Jak wynika z powyższych danych wzrostowi uległa głównie ilość czynów karalnych nacechowanych użyciem przemocy, w kategoriach: „rozbój i wymuszenie rozbójnicze”, „przeciwko wolności”, „uszczerbek na zdrowiu”, „udział w bójce lub pobiciu”. Wzrosła także ilość czynów karalnych w kategoriach: „przeciwko funkcjonariuszom publicznym”, „kradzież rzeczy oraz „przeciwko obyczajności”.

Analizując zjawisko przestępczości nieletnich na terenie placówek oświatowych poddano również analizie ilość czynów popełnionych w poszczególnych kategoriach przestępstw na terenie placówek oświatowych do ogółu stwierdzonych czynów karalnych. Zebrane dane obrazuje poniższy wykres.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

Powyższe dane wskazują na fakt, iż nieletni na terenie placówek oświatowych najczęściej popełniają czyny karalne w kategoriach:

- przestępstwa rozbójnicze,

- przestępstwa przeciwko wolności (w tej kategorii znakomita większość to czyny karalne z art. 190 kk – groźba karalna),
- uszczerbek na zdrowiu,
- udział w bójce lub pobiciu.
- kradzież rzeczy,
- przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom (wzrost ilości czynów karalnych w tej kategorii jest zapewne spowodowany zwiększeniem uprawnień nauczycieli poprzez nadanie im statusu funkcjonariusza publicznego).

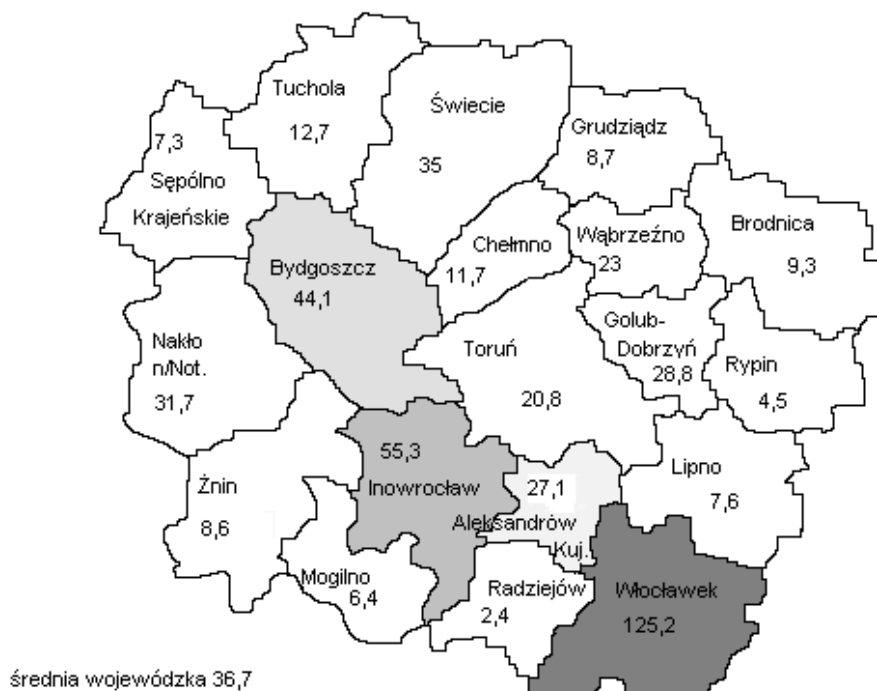
Działanie sprawców wyżej wymienionych czynów karalnych nacechowane jest użyciem siły i agresji. Wysoki odsetek tego rodzaju czynów karalnych popełnionych na terenie szkół świadczy o wysokim poziomie przemocy rówieśniczej. Należy dążyć do zacieśnienia współpracy ze środowiskami oświatowymi w celu podjęcia skutecznych działań zapobiegawczych.

Problem przemocy rówieśniczej winien nadal pozostawać priorytetem w opracowywaniu działań zapobiegawczych planowanych przez policjantów komórek ds. nieletnich na terenie szkół. Inicjatywy podejmowane w ramach szeroko pojętej prewencji kryminalnej także powinny zmierzać do ograniczenia skali tego niekorzystnego zjawiska. Problem przemocy w szkołach jest stale widoczny w doniesieniach środków masowego przekazu. Opinia społeczna jest poruszona doniesieniami o wysokim poziomie agresji w relacjach pomiędzy uczniami, szczególnie gimnazjów.

Zjawisko wysokiego poziomu agresji i przemocy w zachowaniach nieletnich obserwowane było również w latach poprzednich. Nie udało się obniżyć tych niekorzystnych tendencji w wyniku działań podjętych w 2008 r. Należy bezwzględnie zmierzać do zdiagnozowania przyczyn niepowodzeń w tym zakresie i dążyć do wypracowania skutecznych metod ograniczania przemocy rówieśniczej, szczególnie w gimnazjach.

Należy dążyć do podniesienia jakości współpracy z władzami samorządowymi, placówkami oświatowymi i innymi podmiotami pozapolicyjnymi w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa w szkołach i ograniczenia skali przemocy rówieśniczej. Zadanie to winno znaleźć swoje odzwierciedlenie w planowanych przedsięwzięciach o charakterze profilaktycznym i prewencyjnym.

Dla zobrazowania rozmiaru przestępczości szkolnej nieletnich analizie poddano ilość czynów karalnych stwierdzonych na terenie poszczególnych powiatów. Wskaźnik zagrożenia na 100 tys. mieszkańców takimi czynami wyniósł na poziomie województwa 36,7 (w roku 2007 wyniósł 25,1) i został przekroczony tylko w trzech powiatach: bydgoskim, inowrocławskim i włocławskim. Dane dotyczące tego wskaźnika w poszczególnych powiatach obrazuje mapa.

Sporządzono na podstawie danych policyjnego systemu statystyki przestępczości „TEMIDA”

W powiatach, w których wskaźnik ilości czynów karalnych na terenie szkół przekroczył średnią wojewódzką należy przeanalizować czy na wysoką ilość czynów karalnych odnotowanych na terenie szkół miała wpływ wysoka aktywność szkół w powiadamianiu Policji o wydarzeniach na terenach szkół, podczas realizacji „Procedur postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, w szczególności: narkomanią, alkoholizmem i prostytutką”, będących jednym z modułów Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przemocności wśród Dzieci i Młodzieży.

PREWENCJA KRYMINALNA

1. Współpraca z organami administracji terenowej:

Tematyka programów przyjętych uchwałami właściwych rad samorządowych.

- Uchwała nr 62/ XIX / 08 Rady Miasta Włocławek z dnia 14 lipca 2008 roku w sprawie uchwalenia „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla Miasta Włocławek i Powiatu Włocławskiego” w latach 2008-2011 w części dotyczącej miasta Włocławka,
- Uchwała nr XVI/194/08 Rady Powiatu Włocławskiego z dnia 29 września 2008 r. w sprawie przyjęcia programu zapobiegania przestępczości oraz bezpieczeństwa obywateli i bezpieczeństwa publicznego dla miasta i powiatu włocławskiego w latach 2008-2011 w części dotyczącej Powiatu Włocławskiego,

- w Radziejowie w styczniu 2008 roku przyjęto „Miejski program profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii na rok 2008”.

Tematyka porozumień z organami administracji terenowej oraz innymi podmiotami.

- W KPP w Brodnicy, KPP w Inowrocławiu, KMP w Toruniu zawarto porozumienia z władzami samorządowymi na temat przekazania środków finansowych na zakup paliwa do radiowozów, zakup radiowozu, zakup kserokopiarki i realizację dodatkowych, płatnych służb patrolowych.
- W dniu 5.03.2008 r. w KMP w Toruniu zawarto porozumienie o współpracy pomiędzy Izbą Wyrzeźwien w Toruniu i Komendą Miejską Policji w Toruniu dotyczące ochrony praw ofiar przemocy- porozumienie zawarto bezterminowo.
- KPP w Radziejowie zawarła z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Radziejowie i Starostwem Powiatowym w Radziejowie porozumienie o zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa mieszkańcom powiatu radziejowskiego oraz osobom wypoczywającym na terenach leśnych i nad akwenami wodnymi, zwiększenie współpracy w zakresie realizacji zadań związanych z ratowaniem życia, zdrowia lub mienia obywateli.
- KMP w Bydgoszczy w grudniu 2008 r. zawarła porozumienie z Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii dotyczące programu “Fred Goes Net” wczesnej interwencji wobec młodych osób, które zostały odnotowane w związku z używaniem alkoholu i narkotyków.

Tabela nr 1 - LOKALNE STRATEGIE ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI PODPISANE PRZEZ KOMENDANTÓW JEDNOSTEK (DANE LICZBOWE).

JEDNOSTKA	LICZBA PRZYJĘTYCH PROGRAMÓW I PODPISANYCH POROZUMIEŃ W BIEŻĄCYM ROKU					ŚRODKI NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW I POROZUMIEŃ W BIEŻĄCYM ROKU (W TYS. ZŁ)			
	RZĄDOWA	ADMINISTRACJA	SAMO-RZĄDOWA ADMINISTRACJA	(art. 38a) UTWORZONE POWIATOWE KOMISJE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU	PRZYJĘTE POWIATOWE PROGRAMY BEZPIECZEŃSTWA	INNE POROZUMIENIA	ADMINISTRACJA	POLICJA	INNE
KWP	0	10	0	0	0	87,39993	0	0	87,39993
KPP	1	29	5	5	10	432,914	15,2	13,83325	461,9473
KMP	0	2	2	2	8	501,3	0	0	501,3
KP	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	1	41	7	7	18	1021,614	15,2	13,83325	1050,647

2. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów profilaktycznych.

Rządowy program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem Bezpieczniej”;

KWP w Bydgoszczy

- W ramach współpracy z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 23.07.2008 r. policjanci Wydziału Prewencji KWP w Bydgoszczy przeprowadzili zajęcia edukacyjne dla dzieci wypoczywających na obozie zorganizowanym w ramach realizacji Programu „Razem

Bezpieczniej” w Krówce Leśnej. Do współpracy podczas realizacji zajęć wykorzystano pomoc członka Fundacji Kynoterapeutycznej „Właśnie TAK”, który poprowadził z dziećmi zajęcia na temat bezpiecznych zachowań w kontakcie z psem. Podczas realizacji zajęć wykorzystano film pt. „Czy to musiało się tak skończyć”, poświęcony przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej, opracowany przez KMP w Grudziądzu.

- W ramach umowy partnerskiej zawartej między Komendą Wojewódzka Policji w Bydgoszczy a Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu dotyczącej realizacji zadania „Wakacyjny czas bawi i uczy nas” w dniu 13.08.2008 r. policjanci Wydziału Prewencji KWP w Bydgoszczy zorganizowali i przeprowadzili zajęcia edukacyjne dla grupy 30 dzieci przebywających na półkoloniach zorganizowanych w siedzibie Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu.
- Na podstawie wyżej wymienionej umowy dniami 20-21.08.2008 policjanci Wydziału Prewencji KWP w Bydgoszczy przeprowadzili zajęcia edukacyjne i konkursy dla 30 dzieci przebywających na biwaku w Oświecie.
- Przedstawiciele Wydziału Prewencji KWP w Bydgoszczy uczestniczyli w pracach zespołów powołanych przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego funkcjonujących w obszarach wskazanych w Programie „Razem Bezpieczniej”.
- Przedstawiciel Wydziału Prewencji wszedł w skład nowo powołanego Zespołu ds. Ochrony Dziedzictwa Narodowego i uczestniczył w szkoleniu zorganizowanym przez Wydział Zarządzania Kryzysowego Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego dla samorządów lokalnych, przedstawicieli kościołów i innych podmiotów odpowiedzialnych za ochronę zabytków.
- W dniach 7 i 14.10.2008 r. uczestniczono w zorganizowanym przez Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki spotkaniach dotyczących podjęcia działań w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przemocowości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej” w zakresie zorganizowania konferencji na temat rewitalizacji bezpieczeństwa w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania.
- W dniu 18.12.2008 roku w Szkole Podstawowej w Kozielcu przeprowadzono konkurs pt. „Żyj bezpiecznie”, który zakończył projekt pt. „Zmiana postaw-nadzieją na lepsze jutro”, realizowany przez gminę Dobrcz w ramach Rządowego Programu Ograniczenia Przemocowości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”.
- W ramach współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi Wydział Prewencji KWP w Bydgoszczy nawiązał współpracę z:
  - Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu podczas realizacji programu „Wakacyjny czas bawi i uczy nas” w ramach obszaru Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i w miejscu zamieszkania.
  - Rzecznikiem Praw Ofiar przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Terenowym Komitetem Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu podczas organizacji dwudniowego szkolenia dla 90 policjantów na temat: „Pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie i ofiarom handlu ludźmi” w ramach obszaru „Przemoc w rodzinie”.
  - Stowarzyszeniem „MEDAR” w Bydgoszczy podczas organizacji dwudniowego szkolenia dla 300 policjantów na temat: „Będę wiedział, będę umiał jak przeciwdziałać przemocy domowej” w ramach obszaru „Przemoc w rodzinie”.

- Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii podczas realizacji programu „Pomosty dla Żaka” w ramach obszaru „Bezpieczeństwo w szkole”, podczas którego zrealizowano szkolenie w zakresie zapobiegania narkomani w środowiskach szkolnych oraz akademickich. Zainicjowano także akcję „Pilnuj Drinka”. Program został zrealizowany we współpracy z władzami samorządowymi oraz z organizacjami pozarządowymi.

KMP w Bydgoszczy

- „Bezpieczna droga dziecka do szkoły” – podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą przekazywane były wiadomości dotyczące zagrożeń w trakcie drogi do oraz ze szkoły.
- „Bezpieczna rodzina na drodze” - spotkania były adresowane do osób dorosłych oraz pełnoletniej młodzieży. Podczas spotkań był prezentowany film „Jedno życie” z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz zostały omówione zasady bezpiecznego poruszania się po drogach oraz przyczyny i skutki zdarzeń drogowych. Udział w spotkaniach wzięło 420 osób.
- „Jestem widoczny, jestem bezpieczny”- podczas spotkań dzieci omawiały zasady bezpiecznego poruszania się po drodze oraz bezpiecznych zabaw. Dodatkowo 1814 dzieci z powiatu bydgoskiego otrzymało kamizelki odblaskowe ufundowane przez WORD w Bydgoszczy.
- „Rowerem bezpieczniej do celu” - w ramach spotkań dotyczących bezpieczeństwa jazdy na rowerze omówiono zasady ruchu drogowego związane z poruszaniem się rowerem po drogach publicznych, ponadto 394 dzieci z powiatu bydgoskiego otrzymało książeczki „Rowerem bezpiecznie” ufundowane przez Starostwo Powiatowe.
- „Algorytm postępowania w sytuacjach zagrożenia w komunikacji miejskiej”, podczas realizacji tego przedsięwzięcia funkcjonariusze przeszkolili 50 kierowców Miejskich Zakładów Komunikacyjnych w Bydgoszczy. W ramach w/w zagadnienia prowadzona jest również akcja „Bezpieczny nocny”, podczas której funkcjonariusze patrolują linie nocne.
- „Bezpieczne wakacje” oraz „Bezpieczne ferie zimowe” - w ramach spotkań z dziećmi i młodzieżą prezentowany był film dot. bezpiecznych zachowań oraz niebezpieczeństw jakie mogą spotkać dzieci podczas spędzania wakacji.

KMP w Grudziądzu

- W ramach aktywizacji policjantów służb prewencyjnych decyzją Prezydenta Miasta Grudziądza przyznaje się tytuł „Dzielnicowego Roku” i „Patrolowego Roku”.
- Policjanci z Sekcji Ruchu Drogowego uczestniczyli w 3 spotkaniach z kierowcami i instruktorami Ośrodka Szkolenia Służb Kwatermistrzowskich Wojska Polskiego, w których brało udział 135 osób.

KPP w Tucholi

- W dniu 13.06.2008 roku w Liceum Ogólnokształcącym w Tucholi zorganizowano akcję edukacyjną pod hasłem „Policja i Straż Pożarna w służbie i w szkole”. W ramach tej akcji zostały przeprowadzone spotkania z młodzieżą, przeprowadzono także konkurs plastyczny oraz test z wiedzy na temat funkcjonowania i działalności Straży Pożarnej i Policji.
- Komenda Powiatowa Policji w Tucholi zorganizowała wspólnie ze starostwem Powiatowym w Tucholi oraz z Przedszkolem nr 3 i 1 w Tucholi konkurs plastyczny dla klas I-III szkół podstawowych powiatu tucholskiego oraz przedszkoli pod nazwą „Bezpieczne Dziecko”.

KPP w Nakle nad Notecią

- KPP w Nakle nad Notecią, przy udziale instytucji pozarządowych tworzących interdyscyplinarny zespół pomocowy na poziomie lokalnym, prowadzi działania prewencyjne pod hasłem „S.O.S. DLA RODZINY”. Mają one na celu zapobieganie i walkę ze wszystkimi formami przemocy wobec dzieci i młodzieży i osób dorosłych poprzez stosowanie środków profilaktycznych oraz zapewnienie wsparcia i ochrony ofiarom przemocy.
- 4.01.2008r. utworzono „Punkt przyjęć interesantów przez dzielnicowych”, który funkcjonuje w budynku Biura Porad Obywatelskich. Dyżury w punkcie w każdy piątek w godz. 17:00-19:00 pełnią dzielnicowi.
- 15.01.2008r. utworzono „Punkt Pomocy Dzieciom i Rodzinom”, który funkcjonuje w budynku Biura Porad Obywatelskich. Dyżury w punkcie w każdy wtorek w godz. 18:30-20:00 pełnią policjanci Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej KPP w Nakle.
- W ramach programu „Bezpieczna droga do szkoły” policjanci wykonali 881 patroli przyszkolnych, przeprowadzili 247 pogadanek z uczniami, 223 spotkania z dyrektorami i pedagogami oraz 12 spotkań szkoleniowych z rodzicami.

KPP w Żninie

- W dniu 01.04.2008 r. funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Żninie brali udział w organizowanym happeningu pt. „RAZEM PRZECIWKO AGRESJI” organizowanym przez I Liceum Ogólnokształcące im. Braci Śniadeckich, przy współpracy z pedagogiem, nauczycielami oraz policjantami z Zespołu ds. Nietletnich oraz policjanci ruchu drogowego.

Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży.

KPP w Brodnicy

- W ramach tego programu w 2008 roku przeprowadzono 45 spotkań z dyrektorami, pedagogami i nauczycielami podczas, których omówione zostały procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją. W 2008 roku

przeprowadzono 366 spotkań w placówkach oświatowych, w których uczestniczyło 19499 osób.

KMP w Bydgoszczy

- Szkolenia dla nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz rodziców - w 2008r. odbyło się 654 spotkań z nauczycielami oraz 136 z rodzicami. Dotyczyły one konsekwencji prawnych popełniania czynów karalnych oraz zachowań świadczących o demoralizacji przez nieletnich na podstawie Ustawy z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz z algorytmu postępowania w przypadku ujawnienia przejawów demoralizacji dzieci i młodzieży.
- Spotkania dla młodzieży - z tematyki konsekwencji prawnych popełniania czynów karalnych, których odbyło się 18, udział w nich wzięło 1407 osób,
- Warsztaty "Pomosty dla żaka" - podczas warsztatów zorganizowanych przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii w Bydgoszczy dla studentów. Funkcjonariusze KMP w Bydgoszczy przeprowadzili warsztaty dydaktyczne z tematyki: "Nastolatek, szkoła, ulica i narkotyki - zagrożenia", "Nieletni przed sądem".
- "Lęki szkolne" - szkolenie przeprowadzone przez dr nauk med. M. Dąbkowską z Kliniki Psychiatrycznej, w którym wzięło udział 10 funkcjonariuszy oraz 3 pracowników cywilnych Zespołów ds. Nieletnich.

KMP w Grudziądzu

- W 2008 r. Uchwałą Rady Miasta Grudziądza przyjęto do realizacji „Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie” oraz „Program profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną”.

KPP w Mogilnie

- Przedsięwzięcia prewencyjne skierowane wobec nieletnich KPP w Mogilnie opierała o Powiatowy Program Prewencyjny „Bezpieczna Szkoła” ukierunkowany na dzieci i młodzież, nauczycieli i rodziców, upowszechnianie w szkołach problematyki bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, stworzenie jednolitych standardów bezpieczeństwa dla wszystkich szkół. Policjanci sekcji prewencji przeprowadzili 15 spotkań szkoleniowych z nauczycielami omawiając procedury reagowania i postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją oraz metody współpracy szkół z policją w tym zakresie. Przeprowadzono 4 spotkania w ramach szkolnych okresowych spotkań nauczycieli, wychowawców z rodzicami.

KPP w Radziejowie

- Zadania powyższego programu bezpośrednio komponują się z przyjętym i realizowanym na terenie powiatu radziejowskiego programem profilaktycznym „Małolat” W ramach jego realizacji prowadzona była szeroka działalność profilaktyczna ukierunkowana na dzieci i młodzież a także na zacieśnienie współpracy z nauczycielami, pedagogami szkolnymi, rodzicami i opiekunami prawnymi.

W ramach zadań wynikających z programu „Małolat” zorganizowano 86 spotkań z pedagogami szkolnymi z terenu powiatu. W czasie tych spotkań omawiano najistotniejsze problemy związane z dziećmi i młodzieżą, zakresy współpracy pomiędzy Szkołą a Policją i Kuratorem Zawodowym a Sądem Rodzinnym. Przeprowadzono także 100 spotkań z dziećmi i młodzieżą nt.:

- przestępczość nieletnich i odpowiedzialność prawna za popełnianie czynów karalnych;
- bezpieczeństwo na terenie szkoły oraz w drodze do i ze szkoły, w tym także problematyka tzw. „fali”, „obcy niebezpieczny”, „bezpieczeństwo na terenach wiejskich”, „bezpieczeństwo w czasie zabaw w okresie letnim i zimowym”.
- przemoc domowa, molestowanie i maltretowanie dzieci;
- jak być asertywnym, jak mówić „Nie”
- zdrowy tryb życia.

Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

KWP w Bydgoszczy

- podjęła współpracę z organizacjami pozarządowymi: Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Inowrocławiu i Stowarzyszenie MEDAR w Bydgoszczy, a także z Rzecznikiem Praw Ofiar przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W wyniku tej współpracy zorganizowane zostały dwie edycje dwudniowych szkoleń (w wymiarze 20 godzin szkoleniowych) dla policjantów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Szkolenia obejmowały zarówno część teoretyczną w formie wykładów, mającą na celu podwyższenie poziomu wiedzy o zjawisku przemocy, jak również część praktyczną w formie warsztatów, mającą na celu podniesienie poziomu umiejętności w kontakcie z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc. W szkoleniach tych wzięło udział 3909 policjantów służb patrolowych, dzielnicowych oraz dochodzeniowców. Szkolenia były dofinansowane przez Kujawsko-Pomorski Urząd Marszałkowski i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

KMP w Bydgoszczy

- „Umiejętność nawiązywania pierwszego kontaktu z osobą doznającą przemocy domowej” - szkolenie zostało zorganizowane dla dzielnicowych z jednostek podległych Komendzie Miejskiej Policji w Bydgoszczy przez Stowarzyszenie „Bezpieczeństwo dziecka” oraz Stowarzyszenie MEDAR. Udział wzięło 86 policjantów.
- Program dla „Sprawców nadużyć w rodzinie”- Inicjatorem programu jest MOPS w Bydgoszczy oraz Stowarzyszenie „Bezpieczeństwo dziecka”. W realizacji programu uczestniczy 4 funkcjonariuszy KMP w Bydgoszczy. Zajęcia terapeutyczne dla sprawców przemocy w rodzinie prowadzone są przez pracowników socjalnych oraz funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej.
- „Procedura Niebieskiej Karty” - funkcjonariusze przeszkolili 35 wojskowych z Żandarmerii Wojskowej w Bydgoszczy odnośnie procedur przyjmowania zgłoszeń przemocy w rodzinie oraz postępowania w sytuacji ujawnienia przemocy.

KPP w Inowrocławiu

- W okresie od 22 do 29.02.2008 r Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu oraz podległe jej Komisariaty oraz Posterunki włączyły się w organizację tzw. Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw. Wyznaczeni policjanci pełnili dyżury w zakresie przyjmowania osób pokrzywdzonych w zakresie przestępstw i wykroczeń. Podczas realizacji tej akcji współdziałano z inowrocławską prokuraturą i sądem. Policjanci kierowali osoby oczekujące pomocy do właściwych placówek i udzielali porad.
- W ramach inicjatywy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dzielnicowi z KP Pakość oraz pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej podjęli działania pod nazwą „Dzień dobry - Pracownik socjalny”. Niezapowiedziane wizyty w domach miały na celu sprawdzenie zachowania się podopiecznych i rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty.
- W dniu 25, 26 i 27.04.2008 r. i 12, 13 oraz 14.05.2008 r. dla pionu prewencji powiatu inowrocławskiego był zorganizowany cykl wewnętrznych szkoleń w tut. KPP na temat: przeprowadzanie interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie i procedura Niebieskiej Karty.
- W dniach 17 i 18.06.2008 r. funkcjonariusze wzięli udział w spotkaniach w Ośrodkach Wspierania Dziecka i Rodziny w Inowrocławiu i Gniewkowie, gdzie dokonano analizy i oceny sytuacji dzieci. Udział Policji pozwolił wymienić informację między instytucjami oraz podejmować wspólne inicjatywy w zakresie rozpoznanych problemów i zagrożeń.

Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010;

Przedsięwzięcia realizowane w ramach tego Programu zostały opisane w **Sprawozdaniu z podjętych przez Policję KWP w Bydgoszczy działań i osiągniętych wyników w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w 2008 roku.**

Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010.

KMP w Bydgoszczy

W ramach programu przy współpracy z Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii w Bydgoszczy zrealizowano:

- spotkania z gronem pedagogicznym oraz młodzieżą podczas których omawiana była tematyka profilaktyki uzależnień oraz rozpoznawania zachowań świadczących o zażyciu substancji odurzających,
- w marcu zostało zorganizowane szkolenie dla policjantów Zespołów Prewencji Kryminalnej Nietletnich i Patologii pt.: „Interdyscyplinarne przeciwdziałanie patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży”, które poprowadził Prezes Polskiego Towarzystwa Przeciwdziałania Narkomanii Oddział Bydgoszcz Robert Rejniak,

- funkcjonariusze KMP w Bydgoszczy wzięli udział w debacie “Liberalizacja dostępu do środków psychoaktywnych” zorganizowanej w powiecie przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii w Bydgoszczy, MOPS oraz Stowarzyszenie “Bezpieczeństwo dziecka”,
- szkolenie Sekcji Techniki Kryminalistycznej KMP w Bydgoszczy pt. „Rynkowe nowości środków psychoaktywnych. Profilaktyka uzależnień” - przeszkolonych zostało 29 funkcjonariuszy,
- w grudniu zostało zawarte porozumienie z Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii dotyczące programu “Fred Goes Net” wczesnej interwencji wobec młodych osób, które zostały odnotowane w związku z używaniem alkoholu i narkotyków.

KPP w Lipnie

- Zespół Prewencji Kryminalnej KPP w Lipnie opracował 2 ulotki profilaktyczno-edukacyjne dot. narkomanii. Jedną skierowaną do młodzieży pt.: *”Zwierzenia młodego narkomana”*, w której zawarto m.in. autoryzowaną wypowiedź narkomana z Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Toruniu. Drugą skierowaną do rodziców, nauczycieli, opiekunów młodzieży pt.: *„Narkotyki – musisz o nich wiedzieć więcej!!!”*, w której zawarto informacje na temat fizycznych i psychicznych symptomów odurzenia narkotykami, metod i sposobów zapobiegania problemowi oraz możliwości szukania pomocy. Broszurki te były rozdawane podczas spotkań, pogadanek akcji policyjnych w zależności od adresata.

Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci i Młodzieży 2004-2012 „Polska dla Dzieci”.

Działania edukacyjne, których tematyką była profilaktyka zagrożeń występujących w środowisku dzieci i młodzieży oraz edukacja w zakresie praw dzieci i możliwości podejmowania działań w celu uniknięcia stania się ofiarą przestępstwa, podejmowane przez kujawsko-pomorskich policjantów wpisywały się w zadania stojące przed naszą formacją w ramach tego programu.

W miesiącu listopadzie policjanci KPP Lipno włączyli się w realizację inicjatywy społecznego programu *„Cała Polska Czyta Dzieciom”* na rzecz wychowywania dla bezpieczeństwa. Okazją ku temu było spotkanie z dziećmi w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lipnie z okazji *„Światowego Dnia Pluszowego Misia”*. Lipnowskim policjantom towarzyszył miś z przyjaznego dzieciom, *„Niebieskiego pokoju”*. Na spotkaniu można było obejrzyć wystawę książek, uczestniczyć w konkursach i zagadkach o niedźwiadkach oraz zaśpiewać misiowe piosenki. Przy tej okazji policjanci przekazali czytelnikom biblioteki plansze edukacyjną z obowiązującym wyposażeniem roweru i płyty do nauki bezpiecznej jazdy rowerem, promujące kampanię *„Bezpieczna droga do szkoły”*. W kampanii uczestniczyło 80 dzieci.

Krajowy Program Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi na lata 2007-2008.

Zespół dw. z handlem ludźmi w KWP w Bydgoszczy

- prowadzenie rozpoznania w zakresie zjawisk i zdarzeń dotyczących handlu ludźmi i narządami ludzkimi, pedofilii i pornografii dziecięcej,
- prowadzenie rozpoznania w środowisku internetowym: czaty, komunikatory, fora, listy dyskusyjne, itp.,
- realizowanie zadań zleconych przez Centralny Zespół dw. z Handlem Ludźmi Biura Kryminalnego KGP w ramach koordynacji zadań w sprawach o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym,
- udział Wydziału Kryminalnego KWP w Bydgoszczy w międzynarodowych operacjach związanych ze zwalczaniem handlu ludźmi.

KMP i KPP

- systematyczne monitorowanie agencji towarzyskich, miejsc prostytutki przydrożnej, pensjonatów, hoteli, ośrodków wypoczynkowych,
- zapoznano policjantów z „Algorytmem postępowania funkcjonariuszy organów ścigania w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi”,
- poruszanie w czasie spotkań z młodzieżą problematyki oferowania pracy za nienaturalnie wysokie wynagrodzenia przez nieznaną osobę (skłanianie do wzięcia pod uwagę ewentualnego skierowania kobiety do pracy w domu publicznym przez osoby oferujące tak wysokie zarobki),
- prowadzenie działań operacyjno-rozpoznawczych w zakresie pozyskiwania informacji o ewentualnym wystąpieniu takiego zjawiska,
- utrzymywanie kontaktu z podmiotami pozapolicyjnymi w zakresie wymiany informacji w kontekście handlu ludźmi,
- monitoring tego zjawiska na podstawie informacji uzyskanych z mediów, Internetu, od mieszkańców, a także anonimowo,
- prowadzenie współpracy w tym zakresie z PUP, MOPS i GOPS,
- wyposażenie punktów recepcyjnych w ulotki dotyczące handlu ludźmi.

KPP w Świeciu

- realizacja czynności w ramach akcji „Towar – sex” ukierunkowanej na ograniczenie zjawiska prostytucji.

- rozpropagowanie poprzez m.in. stronę internetową ulotek Projektu „Nadzieja” przeciwko przymuszonej prostytucji i handlowi ludźmi, w których zamieszczono numery telefonów alarmowych dla ofiar i osób zagrożonych takim procederem.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2007-2011.

KMP w Bydgoszczy

W ramach Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV, Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy zorganizowała szkolenia dla policjantów służb patrolowych oraz dzielnicowych z podległych jednostek.. Realizacji szkoleń podjęła się Wojewódzka oraz Powiatowa Stacja Epidemiologiczna w Bydgoszczy.

Celem tego szkolenia było:

- uświadomienie środowiska policjantów o zagrożeniu zarażenia się wirusem HIV wynikającym z specyfiki wykonywanego zawodu;
- ukazanie efektywnych sposobów zachowania bezpieczeństwa w kontakcie z zakażonymi oraz elementy działań profilaktycznych jakie należy podjąć w przypadku bezpośredniego kontaktu z krwią;
- obalenie mitów - Drogi zakażenia wirusem;
- właściwe zachowanie policjanta w kontakcie z osobą zarażoną;
- prawa osób zarażonych;
- zaznajomienie z instytucjami realizującymi pomoc, wsparcie psychologiczne osobom zarażonym.

W 2008 r. odbyło się 5 szkoleń, gdzie łącznie przeszkolono 124 policjantów, docelowo zostanie przeszkolonych 320 funkcjonariuszy z podległych jednostek KMP Bydgoszcz.

KPP w Inowrocławiu

- W kwietniu nawiązano współpracę z Krajowym Centrum do spraw AIDS w Warszawie. Uzyskano bezpłatne materiały edukacyjne w postaci plakatów, publikatorów książkowych, broszur i ulotek w ilości 405 sztuk. Materiały te zostały przekazane na podległe komisariaty i posterunki Policji.
- Komendant Powiatowy Policji w Inowrocławiu podpisał z Dyrektorem Szpitala Miejskiego porozumienie o objęciu działaniami profilaktycznymi wszystkich policjantów oraz pracowników Policji. Porozumienie zapewnia zabezpieczenie zestawu leków antyretrowirusowych dla osoby, u której doszłoby do ryzyka zakażenia wirusem HIV.

Realizacja programów prewencyjnych inicjowanych przez KGP:

„Otwarte jednostki Policji – miernik jakości obsługi interesantów” (tworzenie punktów recepcyjnych w jednostkach Policji

Tabela – UTWORZONE PUNKTY RECEPCYJNE

	LICZBA JEDNOSTEK W KTÓRYCH UTWORZONO PUNKTY RECEPCYJNE	LICZBA JEDNOSTEK W KTÓRYCH UTWORZONO PUNKTY RECEPCYJNE W BIEŻĄCYM ROKU	OBSŁUGA INTERESANTÓW	
			POLICJANT	PRACOWNIK POLICJI
KWP/KSP	1	0	0	1
KPP	7	1	0	7
KMP	4	0	0	4
KP/ PP	5	1	0	5
RAZEM	16	2	0	16

„ Policyjny Program Wspomagania Ofiar Przestępstw”.

- Na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy prowadzonych jest 5 punktów przyjęć interesantów (Brodnica, Jastrzębie, Bartniczka, Świdziebnia, Bobrowo) gdzie można uzyskać informacje dotyczące pomocy osobom pokrzywdzonym w wyniku przestępstwa. Policjanci informują pokrzywdzonych o przysługujących im uprawnieniach, jak również kierują osoby potrzebujące pomocy do właściwych placówek pomocowych.
- Od kwietnia 2007 roku w KMP w Grudziądzu realizowany jest program „Opiekun dziecka – ofiary przestępstwa”, który wzbogaca ofertę lokalnej pomocy dla dzieci - ofiar i świadków przemocy oraz doskonale uzupełnia funkcjonowanie „niebieskiego pokoju”, działającego w obiektach Centrum Pomocy Dziecku i Poradnictwa Rodzinnego w Grudziądzu.
- W KPP w Lipnie pod szyldem programu „BEZPIECZNE MIASTA” opracowano broszurkę pt.: „Tu znajdziesz pomoc dla siebie, Twojego dziecka, Twoich najbliższych”, gdzie umieszczono informację odnośnie bezpośredniego kontaktu z poszczególnymi dzielnicowymi, specjalistą ds. prewencji kryminalnej, nieletnich i patologii, specjalistów instytucji pomocowych MOPS-u, MKRPA, telefonu zaufania. Broszurki te rozdawane są przy różnych okazjach, wyłożone są na stoliku w poczekalni komendy, dzielnicowi wręczają je każdorazowo ofiarom przemocy domowej, w ramach realizowanej procedury „Niebieskie Karty”. Informacje te zostały rozpropagowane w lokalnej prasie i na policyjnej stronie internetowej.

W jednostkach Policji województwa kujawsko-pomorskiego do chwili obecnej uruchomiono 15 przyjaznych pokoiw przesłuchań przeznaczonych przede wszystkim do przesłuchiwania małoletnich ofiar przestępstw i ofiar przestępstw na tle seksualnym.

Wykaz przyjaznych pokoiw przesłuchań utworzonych w jednostkach Policji woj. kujawsko-pomorskiego

Lp.	ADRES	TELEFON	WYPOSAŻENIE	UWAGI
1	Komenda Powiatowa Policji w Brodnicy ul. Zamkowa 13	Tel. (0-56) 49-14-256	Sprzęt audiowizualny, umeblowanie, lustro fenickie.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
2	Komisariat Policji Bydgoszcz Śródmieście ul. Poniatowskiego 5	Tel. (0-52) 588-1149, (0-52) 588-1136	Pełne umeblowanie, lustro fenickie, sprzęt audiowizualny.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
3	Komisariat Policji Bydgoszcz Wyżyny ul. Ogrody 19a	Tel. (0-52) 588-1551	Pełne umeblowanie, lustro fenickie, sprzęt audiowizualny.	Możliwość skorzystania z pomocy biegłego psychologa sądowego specjalizującego się w przesłuchiowaniu dzieci oraz z pomocy przedstawicieli Fundacji Kynoterapeutycznej „Właśnie Tak”.
4	Komenda Powiatowa Policji w Chełmnie ul. Świętojerska 5	Tel. (0-56) 67-74-230	Umeblowanie.	Na co dzień pomieszczenie użytkowane jest przez policjanta z Sekcji Dochodzeniowo-Śledczej KPP w Chełmnie.
5	Komisariat Policji w Ciechocinku ul. Kopernika 7	Tel. (0-54) 28-36-254	Umeblowanie, lustro fenickie, sprzęt audiowizualny.	Możliwość skorzystania z pomocy biegłego psychologa sądowego specjalizującego się w przesłuchiowaniu dzieci. Pokój udostępniany jest policjantom z sąsiednich KPP celem wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
6	Komenda Powiatowa Policji w Golubiu -Dobrzyniu ul. Piłsudskiego 19	Tel. (0-56) 68-23-245	Umeblowanie, lustro fenickie.	Przy wykonywaniu czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich prowadzona jest bieżąca współpraca ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Golubiu-Dobrzyniu.
7	Komenda Powiatowa Policji w Inowrocławiu ul. Toruńska 15	Tel. (0-52) 35-62-311	Lustro fenickie, umeblowanie.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób małoletnich. Trwają przygotowania do wy9posażenia pokoju w sprzęt audiowizualny.
8	Komenda Powiatowa Policji w Lipnie ul. Kościuszki 22	Tel. (0-54) 23-18-626	Umeblowanie.	Możliwość skorzystania z pomocy biegłego sądowego specjalizujący się w przesłuchiowaniu dzieci. Przy wykonywaniu czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich prowadzona jest

				bieżąca współpraca z kuratorami sądowymi, psychologami oraz pedagogami.
9	Komenda Powiatowa Policji w Mogilnie ul. Rynek 6	Tel. (0-52) 31-59-515	Sprzęt audiowizualny, umeblowanie.	Możliwość skorzystania z pomocy biegłego psychologa sądowego specjalizującego się w przesłuchiowaniu dzieci. Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
10	Komenda Powiatowa Policji w Nakle nad Notecią ul. Pocztowa 11	Tel. (0-52) 33-93-270	Lustro feniczne, sprzęt audiowizualny, umeblowanie.	Możliwość skorzystania z pomocy biegłego psychologa sądowego specjalizującego się w przesłuchaniu dzieci.
11	Komenda Powiatowa Policji w Świeciu ul. Wojska Polskiego 153	Tel. (0-52) 33-32-500	Umeblowanie.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
12	Komisariat Policji Toruń – Rubinkowo ul. Dziewulskiego 1	Tel. (0-56) 641-21-96 (0-56) 641-22-00	Lustro feniczne, sprzęt audiowizualny, umeblowanie.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
13	Komisariat Policji Toruń – Śródmieście ul. Polskiego Czerwonego Krzyża 2	Tel. (0-56) 641-2430 (0-56) 641-2552	Lustro feniczne, sprzęt audiowizualny, umeblowanie.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
14	Komenda Miejska Policji we Włocławku ul. Okrężna 25	Tel. (0-54) 414-53-56	Sprzęt audiowizualny, lustro feniczne, umeblowanie.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.
15	Komenda Powiatowa Policji w Żninie ul. Plac Wolności 4	Tel. (0-52) 30-33-282	Lustro feniczne, umeblowanie.	Pokój udostępniany jest prokuratorom i sędziom do wykonywania czynności procesowych z udziałem osób niepełnoletnich.

Opracowanie: asp. szt. Marek Kolinski